

КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТА РЕЖИСУРИ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ

КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТА РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (РОБОТА НАД РОЛЛЮ)

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», «Акторське мистецтво театру ляльок»)
Статус	Обов'язкова

Курс	3
Семестр	5-6
ECTS	6
Аудиторних годин	32
Лекції	
Семінари	
Практичні	
Індивідуальні	32
Самостійна робота	148
Семестровий контроль	залік

Інформація про викладачів

ШБ, посада	Вірченко Олександр Миколайович, доцент кафедри
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/Virchenko_2022.pdf
e-mail	virchenkoalex60@gmail.com

ШБ, посада	Довлетова Світлана Анатоліївна, старший викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Dovletova.pdf
e-mail	dovletovv4@gmail.com

ШБ, посада	Колчанова Людмила Миколаївна, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/Kolchanova_2022.pdf
e-mail	elenteatr@gmail.com

ШБ, посада	Лобанов Анатолій Петрович, професор кафедри, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/Lobanov_2022.pdf
e-mail	aplobanov@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни.

Силабус дисципліни «Навчальна практика (робота над роллю)» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати бакалаври відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Навчальна практика (робота над роллю)», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.

Метою вивчення дисципліни є закріплення та застосування знань, отриманих під час навчального процесу, підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі сценічного мистецтва, що володіють знаннями з історії мистецтва, теорії та практики сценічного мистецтва, здатних генерувати оригінальні авторські ідеї у творах сценічного мистецтва.

Завдання дисципліни:

- формування у здобувачів вищої освіти навичок самостійного практичного підходу до оцінки мистецтва актора та його ролі в створенні сценічного образу;
- участь здобувачів вищої освіти у творчо-виробничому процесі підготовки вистави в учбовому або професійному театрі;
- ознайомлення з усіма складовими компонентами акторської праці на всіх етапах підготовки і випуску вистави;
- застосування та закріплення набутих у процесі навчання фахових знань та умінь, що сприяє формуванню навичок роботи у професійному колективі;
- підготовка письмового звіту про практику;
- захист практики.

Здобувачі вищої освіти мають **знати:**

- усі складові компоненти акторської праці на всіх етапах підготовки і випуску вистави, починаючи з першої читки п'єси до прем'єри; правила технічної безпеки;
- правила внутрішнього розпорядку організації;
- засоби індивідуальної підготовки до вистав, генеральних репетицій, прем'єри.

Здобувачі повинні **уміти:**

- застосовувати і закріплювати набуті у процесі навчання фахові знання та уміння;
- аналізувати узагальнювати, оцінювати інформацію щодо перебігу і результатів репетиційного процесу;
- розвивати навички аналізу сильних і слабких сторін власної індивідуальної роботи над роллю;
- оформлювати отриману інформацію в науковому стилі із застосуванням професійної термінології та списком використаної літератури.

Керівник практики організовує проходження практики, здійснює постійний контроль за роботою практикантів, надає допомогу у виконанні завдань програми практики, консультує з творчо-виробничих питань, контролює ведення щоденників, підготовку необхідної для звіту документації, складає індивідуальні характеристики, які містять дані про якість виконання програм практики, ставлення студентів до праці, особисті здібності, тощо. Практика відбувається без відриву від навчального процесу.

Захист практики відбувається на засіданні кафедри.

Студент має:

- повідомити у звіті (письмово та усно) про виконану роботу;
- надати індивідуальний щоденник практики;

- надати відгук керівника практики на роботу практиканта (останній може бути написаний на всю групу практикантів або окремо на кожного з них);
- дати відповідь на запитання комісії.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей ОПП**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері сценічного мистецтва із застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, культурології.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів (акторсько-виконавськими, хореографічно-пластичними, музично-вокальними) при створенні сценічного твору.

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.

СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проекту).

СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.

СК15. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення

до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).

ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПРН11. Організувати, планувати та провадити сценічну діяльність.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН15. Знати основні закони психології творчості.

ПРН16. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефхівцям.

ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

Форми та технології навчання.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують аудиторні практичні заняття. Форма та технологія навчання передбачає перегляд вистав, пошукову роботу, практичну роботу.

Навчальні ресурси.

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу в Telegram.

Система оцінювання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою ЄКТС та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – (індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, есе, презентації, реферативні повідомлення, перегляди практичних аудиторних та творчих робіт, поточний тестовий контроль).

Підсумковий контроль – написання звіту практики та захист практики з урахуванням накопичених балів поточного контролю.

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно	FX
1-34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань

90–100–А–відмінно - високий рівень володіння методами роботи над літературним твором; високий рівень володіння методом дійового аналізу. Високий рівень володіння усіма етапами роботи над роллю. Здобувач створив переконливий та індивідуально неповторний образ у курсовій виставі та провів захист ролі на високому рівні. Звіт про проходження практики, реферат і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; відповідь студента на питання членів комісії вичерпна.

82–89–В–добре - хороший рівень володіння методами роботи над літературним твором; хороший рівень володіння методом дійового аналізу. Хороший рівень володіння усіма етапами роботи над роллю. Здобувач створив переконливий образ у курсовій виставі та провів захист ролі на хорошому рівні. Звіт про проходження практики, реферат і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; відповідь студента на питання членів комісії переконлива.

74–81–С–добре - достатній рівень володіння методами роботи над літературним твором; достатній рівень володіння методом дійового аналізу. Достатній рівень володіння усіма етапами роботи над роллю. Здобувач створив цікавий образ у курсовій виставі та провів захист ролі на достатньому рівні. Звіт про проходження практики, реферат і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог (хоча мають деякі недоліки) і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; відповідь студента на питання членів комісії достатня.

64–73–D–задовільно - задовільний рівень володіння методами роботи над літературним твором; задовільний рівень володіння методом дійового аналізу. Задовільний рівень володіння усіма етапами роботи над роллю. Здобувач створив образ у курсовій виставі та провів захист ролі на задовільному рівні. звіт про проходження практики, реферат і щоденник практики оформлені з певними недоліками і подані до захисту з порушенням визначеного кафедрою терміну. Відповідь студента на питання членів комісії недостатня.

60–63–E–задовільно - здобувач допустив суттєві помилки при практичних завданнях виробничої практики, неспроможний дати пояснення; звітні документи оформлені з помилками; оцінка керівника з практики та характеристика свідчать про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетенціями.

35–59–FX–незадовільно (з можливістю повторного складання) - звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.

0–34–F–незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) - відсутні звітні документи: звіт, щоденник з практики та характеристика.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Політика навчальної дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/PolozhennyaAkademDobrochesnosti.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/KodeksAkademDobrochesnosti.pdf>

Рекомендована література:

1. Барба Е. Паперове каное: путівник по театральній антропології: Пер. з англ. Микола Шкарабан. Львів: Літопис, 2001. 286 с.
2. Барнич М. Майстерність актора: техніка «обману»: навч. посіб. вид. 2-е випр. та доп. Київ : Ліра-К, 2016.
3. Барнич М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія. – К. : Вид-во «Пінзель», ФОРМ РЯБЧИЙ І. С., 2018.
4. Бодрова Т. Виробничо-практична підготовка студентів до діяльності у сфері мистецької освіти: актуальні аспекти / Т. О. Бодрова // Наукові записки. – Серія: Педагогічні науки. – Вип. 197, 2021. – С. 63-67.

5. Довлетова С. Особливості роботи над інсценованим твором. Актуальні проблеми музичного та театрального мистецтва: мистецтвознавство, педагогіка та виконавство // Матеріали науково-методичної конференції. Вип. 3. Харків: ХДІМ, 2001. С. 181-185.
6. Довлетова С. До проблеми самостійної роботи студента над роллю у курсовій виставі. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти // Збірник наукових праць. Вип. 8. Київ, 2002. С. 274-277.
7. Інюточкін О. Специфічні особливості елементів професійної техніки актора театру анімації. Культура України. 2011. № 33. С.12-16.
8. Кнебель М. Про дієвий аналіз п'єси і ролі. Львів, 2020. 92 с.
9. Лобанов А.П. Школа майстерності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Федорко, 2012. 68 с.
10. Мар'яненко, І.О. Сцена, актори, ролі. К. : Мистецтво, 1964. 290 с.
11. Паві П. Словник театру. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 639 с.
12. Рубінський О. Методичні принципи виховання актора Харківської школи лялькарів. Культура України. 2010. №30. С. 136 -147.
13. Саксаганський, П. К. Моя праця над роллю [Електронна копія]. Електрон. текст. дані (1 файл : 2,10 Мб). — Київ : Мистецтво, 1937 (Луцьк: ВДОУНБ імені Олени Пчілки, 2018). <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=9990>
14. Фесенко С. Особливості виховання актора-лялькаря. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 2018. №51. С. 192-208.
15. Фесенко С. Школа лялькаря: від тренінгу до образу з лялькою / Посібник. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. 2019. 129 с.